

Inbreng van Herenboeren Heemstede in de participatiefase 't Groot Clooster

Notitie van het bestuur van Herenboeren Heemstede (HBH)

Heemstede, 29 juni 2026

Aan

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heemstede

T.a.v. de heer D. van den Berg, wethouder, portefeuillehouder 't Groot Clooster

wethouder.vandenberg@heemstede.nl

In afschrift aan

Mevrouw T. Goosens, domeinmanager Ruimte en ambtelijk opdrachtgever 't Groot Clooster,

T.Goosens@heemstede.nl

De heer R. van der Aar, programmamanager 't Groot Clooster, R.vanderAar@heemstede.nl

De griffie van de gemeenteraad van Heemstede, griffie@heemstede.nl

Deze notitie wordt tevens ter kennisname per e-mail verstuurd aan de fractievoorzitters van de gemeenteraad van Heemstede, zoals opgenomen in de bijgevoegde lijst (zie bijlage).

Geacht college, geachte heer Van den Berg

Herenboeren Heemstede (HBH) levert met deze notitie graag een bijdrage aan de participatie over de gebiedsontwikkeling van 't Groot Clooster. We doen dat vanuit een positieve grondhouding. In de doelen die de gemeente met dit project formuleert herkennen we veel van onze eigen idealen: brede welvaart, een groene en gezonde leefomgeving en het behoud en de versterking van een waardevol landschap. Op vrijwel al die punten draagt ons initiatief vandaag al bij en op veel ervan willen we de komende jaren verder bouwen.

In deze notitie schetsen we eerst wie wij zijn en vanuit welke waarden we werken. Vervolgens plaatsen we onszelf in de lange lijn van het cultuurlandschap van 't Groot Clooster en laten we zien welke waarde HBH en dat landschap samen toevoegen voor de gemeenschap. Daarna beschrijven we onze ambities voor de komende jaren. Wij sluiten af met de zorgen die wij bij de voorgenomen ontwikkeling hebben en met de randvoorwaarden waaraan de verdere planvorming moet voldoen om onze belangrijke rol te kunnen blijven vervullen.

2. Wie wij zijn: onze kernwaarden

Onze coöperatie is ontstaan uit een diepe overtuiging: dat goed voedsel dichtbij geproduceerd kan worden, met zorg voor de bodem, de natuur en elkaar. Die overtuiging is leidend in alles wat we doen. We werken natuurgedreven en biologisch, zonder kunstmest of bestrijdingsmiddelen en we bouwen aan een rijke bodem en een grotere biodiversiteit.

Herenboeren is een landelijke beweging die sinds 2016 laat zien dat voedselproductie ook anders kan. Inmiddels zijn er tientallen actieve boerderijen in Nederland. Herenboeren

Heemstede is daar sinds 2022 een van. Ongeveer vijfhonderd inwoners, samen ruim tweehonderd huishoudens, hebben hun krachten gebundeld in een coöperatie. Gezamenlijk hebben ze een forse investering gedaan om de boerderij te kunnen starten: in de aankoop en verbouwing van de schuur, in landbouwwerktuigen, in de aanplant van 3.000 fruitbomen en -struiken, de insteek van de erfpacht en in het geschikt maken van de grond voor een natuurinclusieve landbouw. Daarbovenop hebben de leden enkele duizenden uren vrijwilligerswerk gestoken in de regeneratieve ontwikkeling van de bodem en de verbouwing van de schuur. Ze pachten 18 hectare grond en hebben twee professionele boeren in dienst. Wat de boerderij oplevert, wordt onder de leden verdeeld. Onze leden zijn daarmee tegelijk eigenaar, producent en consument.

“Wij zijn veel meer dan een boerderij. Onze leden zijn lid uit overtuiging: dat we samen, op een duurzame manier voor onze natuur en onze omgeving moeten zorgen.”

We zijn meer dan een boerderij. Voor onze leden gaat het niet alleen om het voedsel: zij zijn vooral lid uit de overtuiging dat we op een duurzame manier voor onze natuur en omgeving moeten zorgen. Die natuur- en ecologische betrokkenheid is voor ons net zo wezenlijk als de oogst. We zijn een levende gemeenschap die wekelijks samenkomt op het land en die bestuurd wordt via onze algemene ledenvergadering. De vrijwillige inzet van onze leden komt neer op het equivalent van zo'n tien voltijdsbanen per week. In een dorp dat zijn identiteit mede ontleent aan een vitale sociale structuur en een bloeiend verenigingsleven, zijn wij precies dat soort burgerinitiatief.

3. Een landschap met een lange lijn: het cultuurlandschap van 't Groot Clooster

De waarde van 't Groot Clooster begint niet bij ons. Het gebied wordt al eeuwenlang agrarisch gebruikt. De vroegste vermelding van landbouw op deze plek gaat terug tot 1455, toen boerderij de Willigenhorn werd geschonken om de stichting van het klooster mogelijk te maken.¹ Het klooster dat het gebied zijn naam gaf, vervulde naast een religieuze ook een agrarische rol in de regio.² Sindsdien is hier, door alle veranderingen heen, vrijwel onafgebroken voedsel verbouwd. Het open polderlandschap, de oude structuren langs de Cloosterweg, het water rond het gebied en landgoed Hageveld vertellen samen dat verhaal van eeuwen landbouw en landschap.

Het gebied ligt op de overgang van strandwal naar polder. Hageveld staat als een bosrijk eiland op een hoger gelegen zandrug, met daaromheen open weiden en sloten. Langs het Spaarne zijn restanten van het oude moeraslandschap nog beleefbaar. Die gelaagde opbouw maakt 't Groot Clooster tot een afleesbare schakel in de noord-zuidgerichte landschapsstructuur die voor heel Heemstede kenmerkend is. Het open polderlandschap beslaat met afstand het grootste deel van het gebied en levert lange zichtlijnen op, met name het zicht op Hageveld en het zicht over het Spaarne. Veel inwoners ervaren het als een weids, rustig en nog authentiek gebied: een groene long midden in het verstedelijkte Zuid-Kennemerland.³

“Met ons dagelijkse werk brengen we het cultuurlandschap stap voor stap verder dan het nu is: we maken het ecologisch rijker, versterken de verbindingen met het dorp en de omgeving en verbreden de betekenis ervan voor heel Heemstede. Geen plan voor later, maar iets waar we nu al elke week aan werken, op het land en samen met onze omgeving.”

Dat huidige cultuurlandschap is zelf de drager van de waarden die in dit project centraal staan. De gemeente benoemt vijf gebiedswaarden die behouden moeten blijven omdat ze tot het DNA van Heemstede behoren, waaronder het landgoed, de ligging aan het water en de plek van rust en ontspanning.⁴ In de Omgevingsvisie Heemstede 2040 staat het behouden en versterken van de waardevolle landschapsstructuur als eerste ontwikkellijn voorop, onder het motto duurzaam ontwikkelen, kwaliteit behouden. Op die manier bouwt de gemeente voort op haar identiteit als groene woongemeente.⁵ En toen de gemeente inwoners vroeg het gebied te omschrijven, kwamen woorden als natuur, rust, ruimte, openheid en lokale voedselproductie steeds terug.⁶

Wij zien onszelf als de hedendaagse voortzetting en de hoeder van die lange lijn. Het landschap levert de waarde; wij houden het levend en in productie. Onze inzet reikt verder dan behoud alleen. Met ons dagelijkse werk brengen we het cultuurlandschap stap voor stap verder dan het nu is: we maken het ecologisch rijker, versterken de verbindingen met het dorp en de omgeving en verbreden de betekenis ervan voor heel Heemstede. Dat is iets waar we nu al elke week aan werken, op het land en samen met onze omgeving.

4. De waarde die HBH en het landschap toevoegen

De bijdrage van een werkende, natuurgedreven boerderij laat zich goed beschrijven langs dezelfde drie assen die de gemeente zelf hanteert in haar analyse van brede welvaart.⁷

Ecologisch verbeteren we de bodem, herstellen we het watersysteem met natuurvriendelijke oevers en vergroten we de biodiversiteit, zonder chemische middelen. Doordat we water vasthouden en de bodem gezond maken, draagt de boerderij ook bij aan klimaatadaptatie: minder wateroverlast bij hevige regen, meer weerbaarheid tegen droogte en koolstof die in de bodem wordt vastgelegd. Dat sluit naadloos aan op de gemeentelijke keuze om natuurinclusief te ontwikkelen en bodem en water leidend te laten zijn.

Sociaal bieden we ontmoeting, educatie en gezondheid. De educatieve functie is voor ons wezenlijk: alle basisscholen uit Heemstede komen bij ons op bezoek. Leerlingen zien met eigen ogen hoe voedsel groeit en leren waarom natuurinclusieve landbouw een gezond alternatief is voor de bodem- en natuuruitputtende intensieve landbouw en veeteelt. We bieden bovendien elk jaar stageplekken: aan middelbare scholieren, onder meer van het Hageveld en aan studenten van verschillende opleidingen, op dit moment twee van de studie Toegepaste Biologie. Daarnaast bewegen, werken en ontmoeten honderden inwoners elkaar in het groen. Een groene omgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten vormt volgens de gemeente zelf de basis voor een gezonde leefomgeving.⁸ We geven daarmee invulling aan de brede, sociaal-

maatschappelijke benadering van gebiedsontwikkeling die de gemeente nastreeft, waarin leren, zorgen, recreëren en ontmoeten samenkomen.

“Een werkende boerderij die ecologisch, sociaal en economisch waarde levert en daarmee bijna elk gemeentelijk opgave raakt: dat ligt hier al, dus is de logische keuze deze te behouden en te versterken.”

Economisch zijn we zelfvoorzienend. We werken zonder subsidie, kostendekkend en produceren lokaal voedsel voor onze eigen leden. We bieden werk aan onze boeren, stagiaires en vrijwilligers en betrekken inwoners actief bij het land. Daarmee dragen we bij aan de functionele diversiteit en aan de lokale verankering die het gebied kenmerken.

Dat onze benadering en die van de gemeente dicht bij elkaar liggen, blijkt ook uit de plannen zelf: in de concept-Gebiedsvisie verwijst de gemeente voor het verbindende landschap van bos, agrarisch land en moerasoevers uitdrukkelijk naar het gedachtegoed Verbindend Landschap van de Herenboeren.⁹

Bij elkaar opgeteld raakt onze bijdrage vrijwel elk beleidsterrein dat de gemeente in haar Omgevingsvisie onderscheidt: het landschap en de cultuurhistorie, natuur en biodiversiteit, gezondheid, duurzaamheid en klimaatadaptatie, maatschappelijke voorzieningen en werken en de groene en recreatieve verbindingen. Zelfs voor de woonopgave is dat van waarde, omdat een toegankelijk en groen landschap het wonen in en rond het gebied aantrekkelijker en gezonder maakt. Een plek die op zoveel doelen tegelijk invulling geeft, ligt hier bovendien al. De logische keuze is dan ook om die te behouden en te versterken.

5. Onze ambitie: het cultuurlandschap verder brengen

We willen niet stilstaan bij wat er is. Voor de komende jaren hebben we ambities die het cultuurlandschap verder versterken en die verder reiken dan voedselvoorziening alleen.

Landschap en natuur

Ons bij de gemeente, provincie en het waterschap ingediende Landschapsplan werkt de natuurinclusieve ontwikkeling van de boerderij verder uit, met onder meer een voedselbos, natuurvriendelijke oevers, houtwallen, nieuwe sloten en een poel.¹⁰ Daarmee versterken we de biodiversiteit, vergroten we de waterberging en maken we het gebied robuuster tegen droogte en wateroverlast. Tegelijk versterken we het regionale groenblauwe netwerk, waarin 't Groot Clooster door de gemeente wordt gezien als een unieke parel en als schakel tussen de binnenduinrand, het Spaarne en de Haarlemmermeer.

Sociaal en inclusief

We zijn druk bezig onze maatschappelijke rol te verbreden. De schoolbezoeken worden structureel uitgebouwd tot een vast onderdeel van het onderwijs en de samenwerking met de scholen wordt verder versterkt, zodat ieder kind in Heemstede van jongs af aan ziet waar gezond

voedsel vandaan komt. Als idee verkennen we daarbij de mogelijkheid om schooltuinen op de boerderij in te richten, waar kinderen zelf leren zaaien en oogsten. Daarnaast bieden we een plek aan mensen voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, in samenwerking met zorgpartijen in de omgeving en om nieuwkomers. We denken daarnaast na over een laagdrempeliger instapvorm, zodat ook jongeren en inwoners met een smallere beurs kunnen meedoen, naar voorbeeld van Herenboeren Wilhelminapark.¹ De boerderij kenmerkt zich op deze manier tot een plek waar gewerkt, geleerd en hersteld wordt.

Beleving en openheid

We maken het gebied beter beleefbaar, echter zonder de rust te verstoren die het zo waardevol maakt. Langs en aan de randen van het gebied lopen al fiets- en wandelpaden. Die bestaande routes kunnen we beter benutten en aan elkaar verbinden, zodat een aantrekkelijke recreatieve route langs het voedsel ontstaat waar bezoekers als gast welkom zijn. Zo dragen we bij aan de actieve, langzame mobiliteit en aan de groene recreatieve verbindingen die de gemeente in het gebied wil versterken. De rustige, werkende delen blijven daarbij beschermd voor de dieren en de natuur.

Duurzaamheid

We dragen bij aan de energietransitie en bouwen die bijdrage verder uit. Op het dak van onze schuur liggen zonnepanelen van energiecoöperatie Zon op Heemstede. Door ons dak daarvoor beschikbaar te stellen geven we mede invulling aan de gemeentelijke doelstelling van zon op daken. Daarnaast werken we CO₂-bewust en realiseren we een CO₂-neutrale bedrijfsvoering. Ons voedsel komt van fietsafstand op het bord, in plaats van de gemiddeld zo'n 30.000 kilometer die de ingrediënten van een maaltijd vaak samen afleggen en we werken zoveel mogelijk in gesloten kringlopen. Die kringloopgedachte zit in de kern van het Herenboerenconcept en helpt de CO₂-uitstoot terug te dringen.

Verbinding

Bij dit alles versterken we de verbinding met het dorp en de omgeving, zodat de boerderij betekenis houdt voor alle Heemstedenaren en niet alleen voor onze leden. Dat doen we met activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn, zoals de Open Tuinendag van Groei en Bloei, Natuurwandelingen, Vogelwandelingen in het voorjaar, een biodiversiteitsfestival, open dagen, de ontvangst van de wandelvierdaagse en het oogstfeest. Ook ontvangen we regelmatig leden van lokale organisaties die een vergadering of bijeenkomst combineren met uitleg over hoe wij onze doelstellingen realiseren. Nu we de opstartfase van de boerderij voorbij zijn worden die momenten de komende jaren verder uitgebouwd.

6. Onze randvoorwaarden

De rol die we willen spelen en die de gemeente in haar eigen doelen omarmt, vraagt om zekerheid. De kern van wat een levensvatbare boerderij nodig heeft, hebben we eerder vastgelegd in ons manifest.¹⁵ Het gaat om de volgende randvoorwaarden:

¹ <https://wilhelminapark.herenboeren.nl/onzes-abonnementen/>

- Een minimale omvang van 18 tot 20 hectare, nodig voor volwaardige voedselproductie, gewasrotatie, een bodem die niet uitgeput raakt en het houden van vee binnen een gesloten kringloop, met ruimte voor rust in licht, geluid en geur.
- Een aaneengesloten perceel, zodat arbeid, logistiek en bedrijfsvoering effectief, efficiënt en duurzaam kunnen worden georganiseerd.
- Geschikte grond en ligging: droge zandgronden voor groenteteelt, voldoende mogelijkheden voor be- en afwatering en een gezonde bodem met een florerende bodembiodiversiteit.
- Een centraal gelegen schuur met potstal, essentieel voor zowel de bedrijfsvoering als de gemeenschap: hier vindt de wekelijkse uitgifte van de oogst aan de leden plaats, staan de koel- en vriesinstallaties, wordt vergaderd en gewerkt en vindt het vee in de winter onderdak.
- Een terrein zonder kruisende fiets- of wandelpaden die het effectieve, natuurgedreven gebruik van de landbouwgrond onmogelijk maken en waarvan de noodzaak niet duidelijk is.

Deze randvoorwaarden zijn essentieel om de boerderij als ecologisch, economisch en sociaal fundament te kunnen voortzetten. Daarnaast vragen we om ruimtelijke en juridische duidelijkheid over de toekomst van onze percelen en om erkenning van onze dertigjarige erfpacht en de investeringen die we op basis daarvan hebben gedaan. Ook willen we tijdig worden betrokken bij het ruimtelijke spoor naar het omgevingsplan, dat in 2027 met een sluitende financiële onderbouwing gereed moet zijn. Met die zekerheid kunnen we ons deel van de gedeelde ambities waarmaken.

7. Onze zorgen bij de voorgenomen ontwikkeling

We dragen deze notitie bij vanuit vertrouwen in een goede samenwerking. Tegelijk hebben we zorgen die we ook eerlijk benoemen.

Onze zorg zit vooral in de grondhouding van de plannen. Een ontwikkeling die toewerkt naar een ingericht, recreatief landschapspark past niet bij de waarde van dit cultuurlandschap. Zij verschuift een werkend en producerend agrarisch landschap richting een recreatief decor en doet daarmee juist afbreuk aan de waarde die de gemeente zegt te willen behouden. De kracht van 't Groot Clooster is dat het een levend agrarisch landschap is met echte voedselproductie, rust en openheid en niet een park dat op landbouw lijkt. De zorgen hieronder zijn alle terug te voeren op dat ene punt.

Zoekvraag naar drie hectare bedrijventerrein

In de plannen speelt een zoekvraag naar circa drie hectare extra bedrijventerrein; deels als compensatie voor het te transformeren Havenkwartier. Wij zien niet dat die uitbreiding op deze locatie nodig is. Volgens de gemeente zelf kunnen de uit te plaatsen bedrijven van het Havenkwartier door verdichting binnen het bestaande bedrijventerrein aan de Cruquiusweg gehuisvest worden.¹²

Zo'n uitbreiding zou een belangrijk deel van het cultuurlandschap aantasten. Wij vragen de gemeente die afweging eerst expliciet en navolgbaar te maken voordat een onomkeerbare keuze over de grond wordt gemaakt.

De geplande waterberging en natte natuur

De plannen zetten het lager gelegen oostelijke deel in voor natte natuur op boezemniveau en extra waterberging.¹³ Dat zou een aanzienlijk deel van onze grond aan de landbouw onttrekken, terwijl de gemeente in diezelfde Gebiedsagenda zelf opmerkt dat deze locatie voor de wateropgave niet cruciaal is.

Belangrijker nog: het kan ook anders. Ons Landschapsplan laat zien dat een gezond watersysteem en waterberging uitstekend samengaan met productieve landbouw. Met nieuwe sloten, natuurvriendelijke oevers, stuwtjes en een poel houden we water vast in droge tijden en voeren we het af in natte tijden, zonder de grond aan productie te onttrekken. Zo kan de wateropgave binnen een werkend agrarisch landschap landen.

Mobiliteit en inrichting

Ook wij onderkennen de verkeersopgave rond de N201 kruising Javalaan. Maar wij maken ons zorgen over een inrichtingskeuze die de rust en de bedrijfsvoering in het gebied aantast: een gepland parkeerterrein op een van de door ons gebruikte percelen. Waarom niet kiezen voor een richting die juist minder in plaats van meer autoverkeer het gebied in trekt?

Ruimte voor bijvoorbeeld aanvullende sportvelden kan indirect ook elders worden gevonden, door een aantal bedrijven aan de Cruquiusweg, zoals autobedrijven en een opslagdienstverlener, op een meer voor de hand liggende locatie buiten het gebied te huisvesten. Bovendien trekt extra bedrijfsruimte juist aanvullend verkeer aan. En de vraag is gerechtvaardigd of bedrijven als deze nog wel op hun plaats zijn in dit gebied, dat met het nieuwe Havenkwartier steeds meer een woonkarakter krijgt

Fiets- en wandelpaden door de teeltgrond

In de plannen is een hoofdfietsroute voorzien die dwars door onze teeltstroken loopt. Wij zien daarvan de toegevoegde waarde niet. Het regionale doorfietsroutenetwerk loopt namelijk langs de randen van het gebied en niet erdoorheen: de doorfietsroute F201 volgt de Heemsteedse Dreef en de Cruquiusweg en de Zuid Schalkwijkerweg langs het Spaarne wordt door Haarlem als hoofdfietsstraat ingericht.¹⁴ Beide liggen hemelsbreed op slechts enkele honderden meters van het voorgenomen tracé door het gebied. Een extra, parallelle route dwars door werkende landbouwgrond is geen onderdeel van die regionale programmering en lijkt overbodig, terwijl die het effectieve, natuurgedreven gebruik van de grond onmogelijk maakt. Bovendien bestaat er al een recreatief fietspad langs Hageveld en vervolgens langs ons terrein richting Meermond met een aftakking langs de HBC-sportvelden.

Dezelfde zorg geldt voor wandelpaden dwars door hetzelfde terrein. Intensief recreatief medegebruik door het werkende deel van de boerderij verhoudt zich slecht tot de rust die dieren, natuur en bezoekers er juist zoeken.

Tegelijkertijd willen we graag dat mensen kunnen genieten van dit weidse en unieke landschap. Als te onderzoeken alternatief wijzen we op het Engelse model van een smal public footpath, een vastgelegd recht van overpad waarbij wandelaars langs een vast tracé als gast over het boerenland gaan zonder de bedrijfsvoering te verstoren. Dat sluit aan op onze eigen ambitie om het gebied aan de randen beleefbaar te maken en past beter bij het karakter van een werkend cultuurlandschap dan een doorgaande route door teeltgrond.

8. Tot slot een uitnodiging

Trots zijn we op wat hier in korte tijd is opgebouwd en de ambitie om 't Groot Clooster mooier en waardevoller te maken voor heel Heemstede delen we van harte. Het beste gesprek voeren we op de plek zelf. Daarom nodigen we het college, de raad en het projectteam van harte uit om bij ons op de boerderij te komen kijken, te zien wat er groeit en te ervaren wat dit landschap betekent. Graag trekken we samen op om wat hier al is te behouden en verder uit te bouwen.

Tot slot stellen we het op prijs als de gemeente laat weten hoe onze inbreng wordt meegenomen en op welke termijn we een terugkoppeling kunnen verwachten.

Namens het bestuur van Herenboeren Heemstede

Henk Jan Gerzee

Voorzitter

Eindnoten

1. Vroegste vermelding van landbouw op de locatie: in 1455 werd boerderij de Willigenhorn geschonken ten behoeve van de stichting van het klooster. Bron: F.R. Hazenberg, Landgoed Hageveld Heemstede. 5000 jaar bewoningsgeschiedenis (Stichting Historisch Onderzoek Hageveld, 2011).
2. Concept-Gebiedsagenda 't Groot Clooster (bijlage 2A bij het raadsvoorstel), paragraaf over de historische betekenis van de locatie.
3. Concept-Gebiedsvisie 't Groot Clooster (bijlage 1), ruimtelijke analyse: overgang strandwal-polder, Hageveld op de zandrug, open polderlandschap en zichtlijnen; en Concept-Nota van Uitgangspunten Havenkwartier, historische analyse.
4. Concept-Gebiedsvisie 't Groot Clooster (bijlage 1), de vijf gebiedswaarden.
5. Omgevingsvisie Heemstede 2040, eerste ontwikkelijn en het motto 'Duurzaam ontwikkelen, kwaliteit behouden'.
6. Gebiedsmanifest 't Groot Clooster (bijlage 5), hoofdstuk 'Dit is 't Groot Clooster volgens u'.
7. Aanvullingsnotitie Brede Welvaart 't Groot Clooster (bijlage 2B), met de assen economie, sociaal en duurzaamheid.
8. Omgevingsvisie Heemstede 2040, thema gezondheid: een groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.
9. Concept-Gebiedsvisie 't Groot Clooster (bijlage 1), paragraaf landschap, met verwijzing naar het gedachtegoed 'Verbindend Landschap' van de Herenboeren.
10. Herenboeren Heemstede, Landschapsplan. Agrarische natuurontwikkeling (versie 16 november 2025).
11. Herenboeren Heemstede, manifest 'Een levensvatbare Herenboerderij in Heemstede' (januari 2026).
12. Concept-Gebiedsvisie 't Groot Clooster (bijlage 1), deelgebied bedrijventerrein Cruquiusweg: de uit te plaatsen bedrijven van het Havenkwartier kunnen daar worden herhuisvest; en Nota Economisch perspectief Heemstede (bijlage 2a), over intensivering en beter benutten van het bestaande bedrijventerrein zonder nieuwe gronden.
13. Concept-Gebiedsagenda 't Groot Clooster (bijlage 2A), denkrichting landschap: het oostelijke deel op boezemniveau brengen en de waterberging vergroten; in dezelfde paragraaf merkt de gemeente op dat de locatie voor de wateropgave niet cruciaal is.
14. Gemeente Heemstede, Raadsinformatiebericht project doorfietsroutes (8 juli 2025, zaaknummer 1318580): de doorfietsroutes F201 (via de Heemsteedse Dreef en de Cruquiusweg), F104 en F934.
15. Herenboeren Heemstede, manifest 'Een levensvatbare Herenboerderij in Heemstede' (januari 2026), paragraaf 'Randvoorwaarden voor een levensvatbare Herenboerderij'.

Bijlage: fractievoorzitters gemeenteraad Heemstede

D66: mevrouw M. Derks, m.derks@heemstede.nl

VVD: de heer H. Boudewijn, h.boudewijn@heemstede.nl

PRO Heemstede: mevrouw R. Pameijer, r.pameijer@heemstede.nl

Heemsteeds Burger Belang: de heer J. Duinker, j.duinker@heemstede.nl

CDA: de heer O. Boeder, o.boeder@heemstede.nl

Samen Sterk Heemstede: de heer E. Geels, e.geels@heemstede.nl

Onafhankelijk raadslid: mevrouw E. Post-van Zon, E.PostvanZon@heemstede.nl